

Nr 228.

Av herr **Osberg**, om rätt för hushållningssällskap och landsting, som utlämna låneunderstöd ur fonden för fiskerinäringens befrämjande, att åtnjuta förvaltningsbidrag.

Glädjande nog har den uppfattningen mer och mer gjort sig gällande under senare tid och det är enligt min mening med god rikshushållning förenligt, att från det allmänna lämna stöd åt sådan produktionsgren, som tillfälligt eller mera konstant arbetar under ekonomiskt tryck och ovisshet. En av dessa näringsgrenar, som är för vårt folkhushåll av stor vikt, nämligen fisket, har icke blivit tillräckligt beaktad.

För åtskilliga år sedan beslutade riksdagen att utlämna fiskerilån under vissa villkor. Dessa lån ha varit den kraftigaste hjälpen åt fiskare och hava överhuvud taget varit medlet till att våra fiskare kunnat följa med utvecklingen under den omgestaltningstid, som varit under de senaste 30 åren, och detta isynnerhet, när det gäller fiske på avlägsna fiskeplatser. Denna omgestaltning har ju medfört ofantligt dryga utgifter för anskaffning av större och kraftigare båtar, motorer och dyrbara fångstredskap.

Fiskerilånen kunna i stort sett jämföras med jordbruksegnahemslån, men ehuru dessa lån och det ändamål för vilket de utlämnas äro så jämförbara, ha icke villkoren för låneförmedlaren blivit desamma, och till följd härav bliver fiskerilåntagaren i en sämre ställning beträffande villkoren för erhållande av lån. Jordbruksegnahemslåntagaren är nämligen befriad från att ställa borgen för erhållet lån. Låneförmedlaren åtnöjer sig med för dessa lån första inteckning. Fiskerilåntagaren måste emellertid skaffa godkänd borgen, och detta är för honom i många fall ganska svårt, och det förefaller rätt anmärkningsvärt, att det överhuvud taget lyckas. Man kan göra sig den tankeställningen, för hur många jordbruksegnahemslåntagare skulle det lyckas att skaffa godkänd borgen, därest egnahemsnämnderna fordrat detta?

Vid 1911 års riksdag väcktes motion om förvaltningsbidrag åt låneförmedlare av fiskerilån, vilka äro för Göteborgs och Bohus län dess landsting och i övriga län respektive hushållningssällskap. Denna framställning avslogs av kamrarna. Emellertid framlade Kungl. Maj:ts proposition (nr 49) 1913, vari begärdes att i enstaka fall efter särskild prövning medgiva låneförmedlare ersättning för oförskyld förlust med högst hälften av denna. Riksdagen biföll framställningen.

För min del anser jag, att låneförmedlare av fiskerilån bör komma i åtnjutande av förvaltningsbidrag i enlighet med bestämmelserna, som gälla för låneförmedlare av statens egnahemslånerörelse. En sådan åtgärd skulle även ha det goda med sig att låntagare kunde befrias från att ställa borgen, åtminstone för den del av lånet, som avsåg båt och motor, och således för den delen bliva jämställda med egnahemslåntagare. Förfaringssättet att taga första inteckning kunde då komma i tillämpning, vilket skulle för lånesökanden vara en synnerligen stor lättnad. I sådant fall fick naturligtvis låneförmedlaren se till att båt och motor blevo försäkrade i godkänt bolag, likasom egnahemslåneförmedlare måste kontrollera denna del av sitt arbete. Fiskare ha svårt att förstå, varför de skola ställas i ett ogynnsammare läge, jämfört med den kategori, jag här tillåtit mig jämföra.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att där låneunderstöd ur fonden för fiskerinäringens befrämjande utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, att dessa i egenskap av låneförmedlare skola komma i åtnjutande av förvaltningsbidrag i enlighet med bestämmelserna som gälla för låneförmedlare av statens egnahemslånerörelse, samt

att för detta ändamål beviljas ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1931.

Oscar Osberg.